

NAWOORD REKENKAMERRAPPORT DIERENWELZIJN

De Rekenkamer Aa en Maas is verheugd te constateren dat het DB met ons van mening is dat de aandacht voor dierenwelzijn voor verbetering vatbaar is. Het DB ziet de aanbevelingen als bruikbaar om de interne zichtbaarheid en bestuurlijke bespreekbaarheid van het onderwerp verder te versterken. Tegelijkertijd geeft het DB ook aan dat het de aanbevelingen *waar nodig* zal benutten. De Rekenkamer denkt dat dit meer is, dan wat het DB aangeeft. We lichten dat hieronder toe.

De Rekenkamer gaat het daarnaast om verbetering van de *uitvoeringspraktijk*, niet alleen interne zichtbaarheid en bestuurlijke bespreekbaarheid.

De Rekenkamer wenst niet de reacties op alle aanbevelingen individueel langs te lopen. Wij wijzen uw AB twee punten:

1) **Aantoonbaarheid van bestaande werkwijze is niet duidelijk:**

Het DB geeft aan *“Waar een aanbeveling al aantoonbaar in de bestaande werkwijze is opgenomen, is aanvullende opvolging overbodig: het wordt al gedaan”*.

De Rekenkamer is van oordeel dat **veel aanbevelingen niet aantoonbaar in de bestaande werkwijzen zijn opgenomen**.

Ter illustratie aanbeveling 1b die luidt *“Bespreek de uitvoerbaarheid met aannemers en andere externe uitvoerders en stel kaders zo nodig bij”*: de aantoonbaarheid hiervan is minder duidelijk of leidt niet tot het gewenste resultaat. Er wordt door het DB als reactie aangegeven *“wordt al gedaan via georganiseerde bijeenkomsten bij maaistart aan elk begin van het maaiseizoen”* en *“Aanvullend daarop zullen we tijdens aanbestedingen meer aandacht gaan besteden aan Dierenwelzijn”*.

Wij constateren in ons rapport echter dat aannemers en bedrijven nog niet zo blij zijn met de staande praktijk, zo blijkt uit ons rapport (p. 50): *“.... bedrijven voelen zich soms onvoldoende ondersteund bij het maken van ecologische afwegingen en dat de verantwoordelijkheid eenzijdig bij hen kan komen te liggen: “De aannemer is vaak de sjaak als er iets misgaat”*.

Dat lijkt de Rekenkamer een goede reden met elkaar nog eens in gesprek te gaan expliciet over die kaders en over hetgeen ze aangeven. De georganiseerde bijeenkomsten om het tijdens aanbestedingen meer aandacht gaan besteden volstaan niet, daarom de aanbeveling.

Deze bril van kijken geldt voor meer aanbevelingen.

Bijvoorbeeld bij aanbeveling 2f (*“Wijs naast de bestuurlijk eigenaar een ambtelijk*

eindverantwoordelijke aan voor coördinatie en borging, terwijl dierenwelzijn onderdeel blijft van reguliere werkzaamheden”) is de reactie: “In uitvoering, wordt al gedaan; juist het gedeelde eigenaarschap vormt kracht van huidige praktijkgerichte aanpak”.

Het DB geeft aan in de reflectie binnen Aa en Maas nog volop bezig te zijn om in de praktijk “uit te vinden hoe we het beste om kunnen gaan met alle aspecten van dierenwelzijn en hoe we deze aspecten het beste kunnen borgen binnen onze werkwijzen”.

Daarnaast valt uit pagina 34 van het rapport op te maken dat dit gedeelde eigenaarschap er nog niet toe heeft geleid dat er voldoende coördinatie en borging is:

“Tegelijkertijd blijkt uit de interviews dat het instrumentarium nog niet volledig is gestandaardiseerd. [...] Ook ontbreekt volgens meerdere respondenten een uniforme set checklists of toetsingskaders die systematisch in alle projecten wordt toegepast. In de praktijk wordt daarom vaak gewerkt met een combinatie van protocollen, richtlijnen en professionele afwegingen. Overlegmomenten en expertise van ecologen spelen hierbij een belangrijke rol. Het beleid kan dan wel sturing bieden, maar in de praktijk kijkt een medewerker zelf naar wat er precies speelt. Dit wijst erop dat de toepassing van protocollen en controles deels situationeel is en afhankelijk van de context en betrokken medewerkers”.

Ook op andere plekken blijkt een vorm van borging en coördinatie bij één dedicated medewerker, meerwaarde te bieden.

Anders gezegd: in dit geval blijft de Rekenkamer nadrukkelijk aanbevelen: wijs een ambtelijk eindverantwoordelijke aan voor coördinatie en borging van dierenwelzijn.

Het niet aantoonbaar zijn, geldt dus voor meer aanbevelingen waarbij de reactie is “in uitvoering” en/of “wordt al gedaan”.

2) **Mate van oppakken van de aanbeveling is weinig SMART/niet navolgbaar:**

Daarnaast is weinig SMART of **niet navolgbaar voor u als AB-lid wanneer en hoe welke in uitvoering zijnde aanbeveling wordt uitgevoerd.**

Zie bijvoorbeeld de reactie bij 5a: *“gewerkt wordt aan doorontwikkeling systematiek voor monitoring en evaluatie van natuurlijke structuren zoals NVO’s / EVZ’s waarbij ecologie en biodiversiteit wordt meegenomen. Dierenwelzijn loopt hier (impliciet) in mee”.*

Voor u als AB is niet duidelijk hoe die systematiek voor monitoring en evaluatie er nu uitziet en wanneer die klaar is. Wanneer kunt u zich als AB-lid tevreden voelen over de mate van uitvoering?

Hoe verder:

Wij adviseren binnen de fracties de reacties van het DB kritisch te leggen naast de constatering die in het rapport zijn gedaan en waarop een aanbeveling is gebaseerd. U kunt al bijsturen in de functionele commissie en in de besluitvorming in het AB.

Daarnaast: het DB gaat deze bestuursperiode nog aan de slag om aan te geven welke verbetermaatregelen worden uitgevoerd en stelt daarbij prioriteiten, planning, verantwoordelijkheden en eventuele benodigde middelen vast. Wij adviseren u die verbeteragenda op de tafel *van het AB* te laten leggen, zodat u kunt controleren of ook daadwerkelijk alle aanbevelingen zijn opgepakt, of gemotiveerd (en beter onderbouwd dan nu) hiervan wordt afgeweken.

Namens de Rekenkamer Aa en Maas,

drs. G.T. Schermers,
Voorzitter